

HERRITARREN FITXAKETA NUMERIKOAREN AMETSA BETETZEN ARI DA FRANTZIA

AEBen eta Txinaren ondoan izan nahi du Frantziako Estatuak: kontrol sozialerako teknologiaren esparruan indartsu eta etsenplu. Iduri ezean, ari da, ari, diskretuki eta herritarren onerako dabilenaren postura atxikiz. Aurpegi ezagupena behartuko duen ALICEM aplikazioa dugu urrats bat gehiago. Mobilari begira jarri, honek aurpegia ezagutu eta zerbitzu publikoak eskura ukanen ditu herritarrak. Amesten duen jendarte kontrolatura heltzeko beste urrats bat, beraz.

JENOFA BERTHOKOIRIGOIN

Plazaratutako helburua interneteko pertsona guztien identifikazioa eta anonimotasunaren bukaera deanean, beharturiko aurpegi ezagupenean oinarrituriko nortasun numerikoaren proiektu hau borrokatu besterik ezin daiteke egin. Interneten herritarren eskubideak defenditzen dabilen La Quadrature du net elkartearen hitzak dira eta Frantziako Gobernuak bideratzekoa duen ALICEM (*Authentification en ligne certifiée sur mobile*–Mugikor Bidez Bermaturiko On line Egiaztapena) aplikazioaz ari da.

Ai, legediak eta norberaren askatasunak traban ditu gaixo Frantziak: kontrol sozialerako teknologiak ez ditu nahi bezainbat biderkatzen ahal, behin omen giza eskubideen herri izandako Estatu horrek. Alta, ez du amets ttikia, eta oraindik handiago du errealtate bihurtzeko nahia: sektore horretako lider izan nahi du. Ameriketako Estatu Batuen eta Txinaren ondoan egon nahi du. “Kultura frantsesa ez bezala, kultura txinatarra bizi pribatuaren zainketaren onarpenean dago gehiago”, Frantziako INHESJ Segurtasun eta Justizia Goi Ikerketen Institutuzio Nazionalaren azken txostenean irakur daitekeenaz. Suerteduna Txinako Estatuak.

Kontrol soziala errazkiago –ez bada ohartu gabeen– liseritzeko asmoz, diskretuki, eztiki eta “aukera emanek” bideratzea erabaki du Frantziako Gobernuak. Horren adibide dugu ALICEM aplikazioa. Aurten go maiatzaren 13an, Edouard Philippe lehen ministroak dekretu bidez, par-

lamentuko eztabaida politiko eta filosofikoak saihestuz harturiko urrats berria.

AURPEGI EZAGUPENA OROKORTUZ

Zer da ALICEM? Aurpegi ezagupen orokortuari atea irekitzen dion aplikazioa. Nola funtzionatuko du? Txip biometrikodun nortasun agiria daukanak bere smartphone mobilean aplikazioa telekargatu eta kontu pertsonal bat sortuko du. Smartphonarekin pasaporteko txipa irakurri eta datuak pasako ditu, ondotik, aurpegia alde guztietara mugituz bideo bat grabatuz. Nortasuna baieztaturik, identitate numeriko edo digitala sortuko dio Ministerioak. Horri esker, mobilari begira jarri eta ezer gehiago egin gabe kontua irekitzeko gisan. Zertarako izanen da? Zerbitzu publikoetara sartzeko bidea izanen da. Osasun Asegurantzaren Kutxa, gidabaimena kudeatzeko gunea, zergen espazioa... orotara 500 bat zerbitzu publiko. Nahi edo ez, herritarrentzako beharrezkoak diren elementuak beraz. Oraingoz, ohiko bidetik sartzen ahalko da zerbitzuetara, baina bide berri hau ere egonen da nahi duenarentzat.

Horren ilegaltasunaz eta arriskuaz ohartarazten dabiltza noski, norberaren askatasunari loturiko egiturak, baita CNIL Informazioa eta Askatasunen Komisio Nazionala gisakoak ere. Hain zuzen, datu baseei buruzko arautegiari segi, datu biometrikoen bilketak norberaren oniritzia izan behar duelako. Ordea, ALICEMekin aurpegi ezagupena behartua izateaz gain, aplikazioa erabiltzeko beste sarbiderik ez

dauka erabiltzaileak. Eta zer egingen dute informazio hauekin? Noren esku izanen dira bihar eta zertarako erabiliak? Herritarra lasaitu nahian dabil Frantziako Gobernuak, baina azkenean geroak soilik argituko dizkigu galderen erantzunak. Kontrolatzaileak kontrolatuari egia osoa kontatzen dion jakitea neke delako.

Baina berdin du, CNILaren oharra-ri elkor, urte bukaerako orokortzekoa du aplikazioa. La Quadrature du Net-ek errekurtsua pausatu du Estatu Kontseiluan. Anonimotasunaren bukaeraren eta pertsonen identifikazio orokortuaren oharpena ez da elkartearen fabulazio bat. Gobernuaren gogoeta ofizialetan kausi ditzazkegu errazki frogak. *Numerikoari loturiko mehatxua, 2019 urtean* deitu txostenean ondo-koa irakur daiteke: “Askatasuna, horra hor interneten paradoxa guztia. Eduki herratsuak zabaltzeko eta izaera ezberdinetako edukiak hedatzeko erabili kontu faltsuak biderkatzen dabiltzan guztiak babesten ditu anonimotasunak. (...) Horregatik dugu nortasun numerikoaren erronka gainditu behar, 2020tik aitzina frantses orok bere nortasuna frogatu ahal izan dezan eta jakin dezagun benetan zeini dagokion”.

Mehatxua alimalea omen da: “Abiadura bizian zabaldur doan eraldaketa numerikoa bizi du gure jendarteak. Horri loturiko arriskuak ez dira gehiago aldian aldikoak; ez, sistemikoak ditugu: enpresak, lurralde elkargoak zein herritarrak eta hauen datu pertsonalak dira hun-kiak”, Christophe Castaner Frantziako Barne ministroak dionaz.

KONTROLA KALEETARA ZABALDUZ

KALEAN DAGOEN
ANONIMOTASUNAREKIN
BUKATU ETA HERRITARRAK
FITXATZEKO HELBURU ARGIA
DU FRANTZIAKO GOBERNUAK.

“Arriskua”, “ziberkriminalitatea”, “eduki herratsuak”... beldurra hedatzeko hautu argia egin du Frantziako Gobernuak. Ziberkriminalitatea *versus* teknologia inteligenteak. Hitzen hautaketa ere ez da hutsala: adimendua ala krimena?

KONTROLA KALEETARA ZABALDUZ

Baina kontua da numerikoan dagoen anonimotasun hori karrikan ere badela, eta hori ezin dutela gehiago jasan. Zenbat anonimok du azken urte honetan jaka hori bat soinean? Krisi klimatikoari begira neurriak hartzea exijitzen hasiak diren zenbat jaka berdedun izango dira bihar? Eta zerbitzu publikoaren desagertpenaren kontra etzi mobilizatuko diren zenbat anonimo ukanen ditu Gobernuak? Hori guztia badaki eta plaza publikoaren erabateko kontrola jarri du helburutzat.

“1999ko Seattleko Mundu mailako Merkataritza Erakundearen gailurrean agertu eta 2001eko Genovako G8aren gailurrean baieztaturiko mugimendu ihardukitzailen erradikalizazio baten aitzinean gara. (...) Geroztik nazioarteko elkarretaratze guztiak dira bortizkeriz josiak. Gure indar guztien mobilizazioa eta nazioarteko kooperazioa ezinbesteko ukan ditugu Miarritzeko G7 gailurra ongi eta arrakasta diplomatikoz iragan ahal izateko”. Barne ministroaren hitzak dira, *Milipol* barne segurtasunaren saloinaren estreinaldian plazaraturikoak. *Reporterre* komunikabidea egon zen bertan, irudikatzea ere nekeza zaizkigun tresneria guztien aurkezpenean. “*Nous avons visité ‘Milipol’, le salon de la répression*” (“*Milipol* bisitatu dugu, errepresioaren saloina”) artikuluan ederki deskribaturiko erreallitate beldurgarria sudur puntan dugula

dirudi. Hala ere, Frantziako legediaren hertsitasuna deitoratu zion industria horretako ordezkari bat baino gehiagok *Reporterre*-ri. Nahi bezainbat ezin dute egin eta legedia malgutzea espero dute: inteligente adjektiboarekin kalifikaturiko kontrol sozial hori “geroa delako”. Fun-tsean, 2024eko Parisko Joko Olinpikoetan aurpegi ezagupena martxan jarriko duela jakinarazi du Gobernuak.

Anartean, badabilta aitzina, diskretuki, kontrolak esperimentatuz, usu Herriko Etxe batekin adostu hitzarmen baten bidez. Adibidez, aurtengo otsailean entsaetu zuten kaleetan jarritako kamaren bidezko aurpegi ezagupena Niza hiriko ihauterietan zehar. Confidentialia enpresaren esku den *Anyvision* programa israeldarra erabili zuten. Kamaraz kontrolatzeko 1.000 boluntario espero eta 5.000 ukan zituzten. ●

ZINKUNEGI OPTIKA

Hernani 23 · 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

Facebook and Twitter icons.